

THEMA

VERKENNING II

'De Here Jezus is ook voor u gestorven'

Algemene verzoening

D. Grutter

Het kan je zomaar overkomen. Ergens in de binnenstad of op de markt word je aangesproken. 'De Here Jezus is ook voor u gestorven', zegt een meisje met een folder in haar hand. Ze hoort kennelijk bij een evangelisatieteam. U wordt geconfronteerd met een uiting van de leer van de 'algemene verzoening'.

Terwijl de leer van de 'alverzoening' leert dat alle mensen tenslotte door Christus' werk zalig worden, is de inhoud van de 'algemene verzoening', dat alle mensen door Christus kunnen zalig worden. Wat de Here betreft, ligt er geen enkele beperking. Christus heeft voor alle mensen voldaan. Het hangt er nu maar van af of de mens deze mogelijkheid aangrijpt. Daarom zegt dat meisje tegen u: 'De Here Jezus is ook voor u gestorven'. Dat betekent: nu is de beurt aan u!

Rooms en remonstrants

Deze leer vinden we terug bij de Rooms-Katholieke Kerk. Zij leert dat Christus voor alle mensen is gestorven, maar niet allen worden door Hem zalig. De reden daarvoor is volgens een bekende Nederlandse katechismus: zij werken niet allen met Gods genade mee.

Ook de Remonstranten leerden ten tijde van de Dordtse synode, dat God vanwege het offer van Christus bereid was met de mensen een nieuw verbond op te richten. Dat hield voor iedereen de mogelijkheid in, behouden te worden. U kunt dat terugvinden in de *Veroordeling van de dwalingen* bij hoofdstuk 2, art. 5. Daar lezen we dat veroordeeld wordt de dwaling van hen die leren: 'Alle mensen zijn door God aangenomen, zodat zij met God verzoend zijn en delen in de genade van het verbond....' Dat het niet met alle mensen goed komt, ligt aan de reactie van de mensen op dit aanbod van genade. Ook de Methodisten volgen in grote lijnen deze opvatting. De bekende John Wesley sloot zich uitdrukkelijk aan bij de opvattingen van de bekende remonstrant Arminius. God biedt het heil aan allen aan en de mens moet het aannemen. Alles gaat wel van God uit, maar de mens heeft het laatste woord. Hij moet de beslissing nemen.

Hedendaagse opwekkingsbewegingen

Deze leer van de algemene verzoening vinden we vandaag terug bij het Leger des Heils en laat zich ook gelden bij verschillende opwekkingsbewegingen. De eerste van de vier geestelijke wetten van Campus Crusade for Christ luidt: 'God heeft u lief en heeft een plan met uw leven.'

De tweede wet zegt: 'Doordat de mens zondig is, heeft hij het contact met God verloren. Daardoor kan hij Gods liefde en Gods plan met zijn leven niet kennen en beleven'. Zeer opvallend is het woordgebruik: ze kunnen die liefde van God, die er is, niet kennen en beleven, maar God heeft ieder mens onvoorwaardelijk lief. Voor elke mens ligt het verlossingsplan klaar. Diezelfde tendens vinden we terug bij Youth for Christ. Via S. Cnossen in zijn boekje over Youth for Christ geef ik het volgende citaat door: 'Want ondanks het feit dat wij mensen het niet goed kunnen maken bij God ... toch heeft God ons lief. Ondanks alles. Hij wil niet dat we verloren gaan: "Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe" (Joh. 3:16). Jezus Christus, Gods Zoon, heeft in onze plaats, *in ieders plaats*, de straf van de zonde gedragen'. Jezus is gestorven voor *iedereen*. Maar niet iedereen heeft deel aan de verlossing, alleen degenen die in Hem geloven.

Onze belijdenis

Hier vindt een scheiding plaats tussen de verwerving van het heil en de toepassing daarvan in ons leven. Het lijden van Christus geeft niet meer dan een mogelijkheid tot behoud. Wij moeten komen tot de aanvaarding. Terwijl de Catechismus juist zo juichend over de Here Jezus belijdt: dat Hij ons door God geschonken is tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en tot een volkomen verlossing (vr.en antw. 18).

Drs. C. Bijl schrijft daarover in *Leren Geloven* (p.90): 'Volgens de leer van de algemene verzoening is Christus gestorven voor alle mensen. Dat klinkt geweldig royaal, maar het is niet meer dan schijn die bedriegt. Want volgens haar heeft Christus voor ons alleen maar *de mogelijkheid* geopend om verlost te worden. Hij heeft de deur van de gevangenis opengezet, maar of de gevangenen naar buiten komen, moeten ze zelf weten. Alsof ook maar één mens uit zichzelf de gevangenis van zijn zondig bestaan zou willen verlaten! Dat wil niemand, ook al zou Jezus de deur wagenwijd opengezet

hebben.

Wat deze leer meent te winnen in de breedte (Christus geeft aan álle mensen de mogelijkheid) dat verliest ze in de diepte (de mensen moeten in eigen kracht van de geboden gelegenheid gebruik maken).'

De leer van de algemene verzoening vinden we in veel evangelische kringen terug. Bij allerlei vormen van evangelisatie kun je die opmerken. Tot mensen die men niet kent, wordt gezegd dat de Here Jezus voor hen gestorven is. Die leer maakt niet rijk, maar arm. Het evangelie zegt immers nadrukkelijk dat Hij voor zijn schapen gestorven is. Hij kent zijn schapen. Zij zijn Hem door zijn Vader gegeven (Joh. 17). Voor hen bidt Hij, niet voor de wereld.

Hij geeft ook het geloof. De kerk belijdt dat in de Dordtse Leerregels II,8: 'Want dit is het soevereine raadsplan, de genadige wil en het voornemen van God de Vader geweest, dat de levendmakende en reddende kracht van de kostbare dood van zijn Zoon ten goede zou komen aan *alle* uitverkorenen, om *alleen* hun het rechtvaardigmakend geloof te schenken en hen daardoor met vaste hand tot het volle heil te brengen.'

Arm

Hoe rijk de verkondiging van de algemene verzoening ook klinkt, in zijn kern maakt deze ons arm. Want de Here Jezus doet volgens deze leer niet meer dan ons de mogelijkheid geven behouden te worden. Maar meer ook niet. Wij moeten via onze vrije wil deze mogelijkheid in een werkelijkheid omzetten.

Van de leer van de algemene verzoening schiet men gemakkelijk door naar de alverzoening. Zie de enquête EO-achterban. Het wordt afhankelijk van ons, in het geloof vaak zo zwakke mensen. Daarbij is de gulden keten van ons heil die uitverkiezing, roeping, rechtvaardiging en verheerlijking aaneenschakelt, verbroken.

Toch wordt die tekst uit Romeinen 8 met recht een gulden keten genoemd. Ons heil ligt vast bij God!

Voor de bespreking

1. Hoe zouden we, gelet op het bovenstaande, bij evangelisatie wel mensen moeten aanspreken inzake Christus' lijden en sterven?
2. Kunt u wel/niet meegaan met de stelling dat de leer van de algemene verzoening alle evangelisatiewerk moet verlammen? Waarom?
3. Gods liefde is onvoorwaardelijk. Maar hoe zit het dan met de eis tot geloof? Is dat daarmee niet in strijd?